

Lokal modell för samverkan inom ramen för DUA och den fördjupade samverkan om nyanländas etablering

Innehåll

<i>Lokal modell för samverkan inom ramen för DUA och den fördjupade samverkan om nyanländas etablering</i>	1
Kartläggning och Analys	3
1:1 Kartläggning och analys av det lokala kompetensförsörjningsbehovet	3
Vilka branscher som har stora eller måttliga rekryteringsbehov.	3
Vilka branscher som har en stor omsättning.	4
Inom vilka yrkeskategorier som behoven finns.	4
Hur stort behovet är nu och om några år.	5
Kunskap om behoven på lokal nivå, utifrån era kontakter med såväl privata som offentliga arbetsgivare.	6
Vilka regionala/lokala arbetsgivare med rekryteringsbehov ni samarbetar med idag och vilka ni behöver utveckla ert samarbete med.	7
Vilka rekryteringsbehov som kommunen har i sina olika verksamheter.	7
1:2 Målgruppens sammansättning och behov	8
1:3 Gemensam analys av kartläggningarna	13
2.1 Hur arbetet ska bedrivas och organiseras	14
Hur den organisation som planeras ska se ut	14
2:2 Mora, Orsa och Älvdalens lokala spår	15
Vad respektive part bidrar med i överenskommelsen och till samverkansarbetet	18
Vilka arbetsgivare parterna ska samarbeta med i spåren.	18
Vilka övriga aktörer man avser att samarbeta med	18
Hur uppföljningen av verksamheten och individerna ska ske	
Hur parterna i arbetet tydliggör individens eget ansvar och säkerställer hens egna engagemang	19
Hur parterna säkerställer att kvinnor och män ges samma möjligheter till etablering på arbetsmarknaden	19
Hur parterna säkerställer att lågutbildade kvinnor ges ändamålsenligt stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden.	19
Hur parterna säkerställer att arbetet genomförs med ett hälsofrämjande perspektiv.	19

Kartläggning och Analys

1:1 Kartläggning och analys av det lokala kompetensförsörjningsbehovet

Vilka branscher som har stora eller måttliga rekryteringsbehov.

Arbetsförmedlingens Prognos

2017 beskrivs som ett riktigt bra år på Dalarnas arbetsmarknad. I kommunerna Mora, Orsa och Älvdalen finns företag som växer och behöver nyanställa. Generationsväxlingen är också en viktig orsak till att företag rekryterar. Arbetsgivarnas krav på rätt utbildning eller arbetslivserfarenhet kräver allt oftare förberedda arbetstagare med yrkesinriktad utbildning på gymnasiet, en eftergymnasial utbildning på högskola, universitet eller yrkeshögskola eller erfarenhet från arbetsmarknaden. Arbetsuppgifter som inte kräver någon utbildning eller erfarenhet blir allt färre. Många arbetstagare i Dalarna som går i pension har under många år utfört arbetsuppgifter där det behövs mera utbildning än de har. På hela arbetsmarknaden i länet önskar en femtedel av arbetsgivarna att de nya arbetstagarna ska ha en högre utbildning. (Jobbmöjligheter Dalarnas län 2017)

Topp 10 branscher i snitt 2017

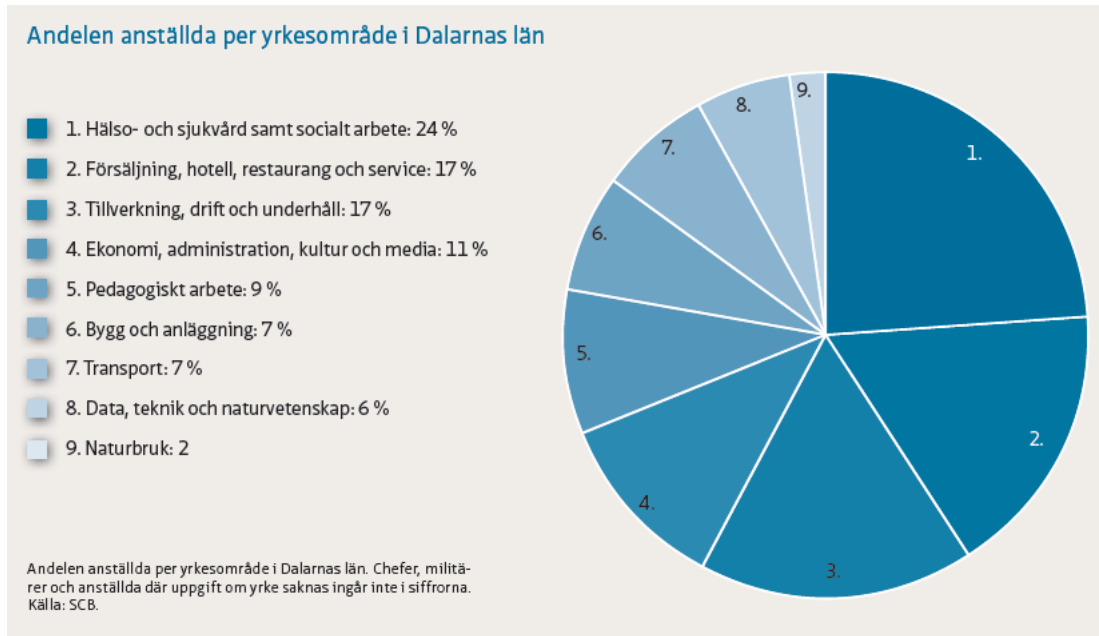
Turistbranschen i Mora, Orsa och Älvdalen är säsongsbetonad. Det innebär att det främst är vintersäsongen men också viss del av sommarsäsongen som rekryteringsbehoven är som tydligast. Arbetsförmedlingen bedömer att många av de jobb som det rekryteras till i områdets viktiga turistindustri rekryteras genom informella kontakter, rekryteringsträffar och genom nätverk framplatser anmälda till Arbetsförmedlingen. Turistbranschen hade 127 anmälda platser hos arbetsförmedlingen i snitt första halvan av 2017 som t.ex. service, handel och hotellyrken. Arbetsförmedlingen har i snitt 2017 haft 420 sökande inom turistnära yrken under samma period. Bedömningen är därmed att turistbranschen har måttliga men betydande rekryteringsbehov och de rekryteringar som inte blir av beror på brister i kompetens hos de sökande som är inskrivna.

Vårdnära yrken i Mora Orsa och Älvdalen för både landsting och kommun har ett underskott på sjukvårds och omsorgspersonal med eftergymnasial utbildning. Offentlig sektor och specifikt vård- och omsorgsbranschen brottas med rekryteringsproblematik i vårt område. Vård och omsorg har stora rekryteringsbehov i Mora, Orsa och Älvdalen, i snitt under 2017 har hela 215 nya platser anmälts till Arbetsförmedlingen fördelat på 100 sökande i snitt. Stora pensionsavgångar förväntas inom branschens samtliga vårdnära yrkesområden. Av de 20 mest vanliga bristyrken inom Dalarnas län finns 10 inom vården (*Arbetsmarknadsutsikter Dalarnas län Prognos 2017*).

Top 10 Branscher i snitt 2017		
Bransch	Ny plats	Arbetslösa
Service	38	180
Handel	40	132
Hotell- och resta...	49	108
Vård och omsorg	215	100
Bygqverksamhet	19	82
Industri	27	77
Utbildning	71	73
Transport	18	54
Skoqsbruk	16	37
Administration	5	31
Totalt alla	550	1 096

Lärande som yrkesområde, både vad gäller utbildade lärare och stödpersonal i skolan, visar i ovan tabell att 71 nya platser anmälts till Arbetsförmedlingen i snitt under 2017 och 73 arbetslösa har varit inskrivna i snitt under samma period. Det finns ett stort rekryteringsbehov av lärare i Mora, Orsa och Älvdalen utöver den nationella brist på lärare som beskriv i arbetsförmedlingens prognos och i media i allmänhet. Av de 20 mest vanliga bristyrken inom Dalarnas län finns 5 inom skolan (*Arbetsmarknadsutsikter Dalarnas län Prognos 2017*)

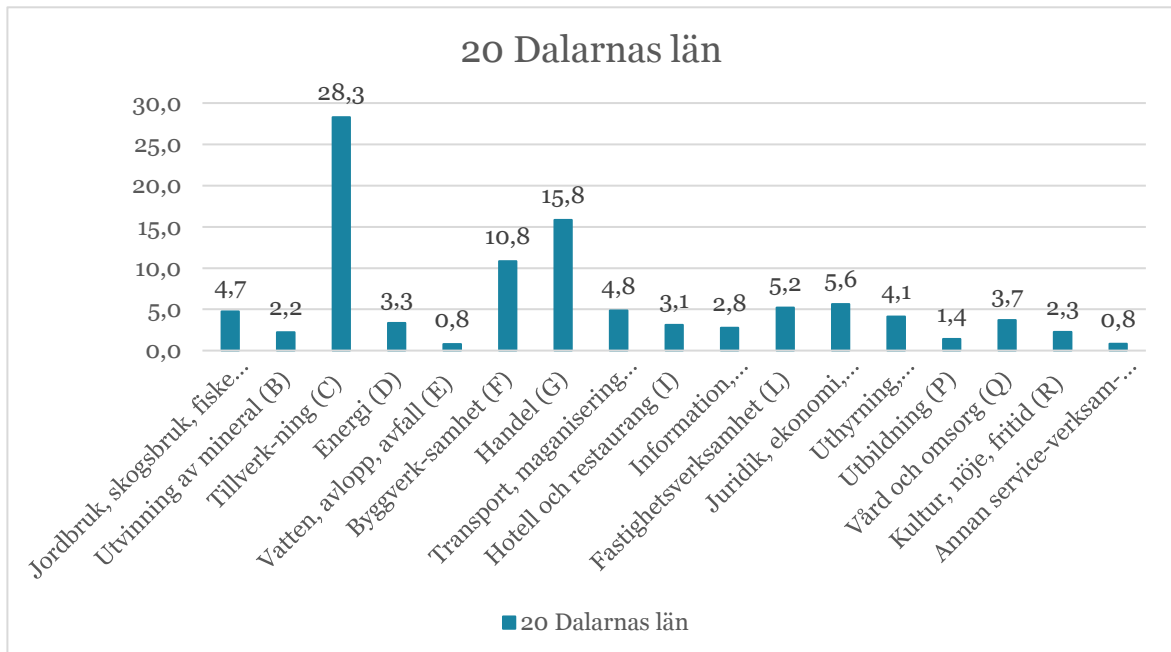
Industribranschen och tillika tillverkningsindustrin är Dalarnas län tredje största yrkesområde (Jobbmöjligheter Dalarnas län 2017) och 17 procent av arbetskraften finns idag inom tillverkningsindustri eller närliggande yrken. I Mora, Orsa och Älvdalen finns tillverkningsindustri med lång tradition och internationell marknad. I snitt under 2017 har 27 platser anmälts till arbetsförmedlingen och 77 individer har varit arbetslösa. Bedömningen är att industribranschen har måttliga men reella rekryteringsbehov.

Tabellen illustrerar Dalarnas läns 9 vanligaste yrkesområden.

Vilka branscher som har en stor omsättning.

I tabellen nedan illustreras förädlingsvärdet i Dalarnas näringslivs fördelat per bransch (procent). Förädlingsvärde är enkelt beskrivet hur mycket branschen tillför samhället genom sin produktion.

Källa: SCB

Inom vilka yrkeskategorier som behoven finns.

Anmälda platser i juni 2017

De främst förekommande platserna anmälda till Arbetsförmedlingen i juni 2017 var transportyrken så som t.ex. bussförare, därefter finns vårddyren som barnmorskor, läkare, undersköterskor och personliga assistenter med mera. Därefter kommer lärare i grundskolan och lärare i gymnasiet. Inom industribranschen var endast 3 platser anmälda till Arbetsförmedlingen.

I tabellen nedan finns en förteckning över yrken där behoven är som störst i Dalarna som helhet

Yrken med goda möjligheter 2017 i Dalarnas län

Anläggningsarbetare	Lokförare
Anläggningsmaskinförare	Läkare Lärare i yrkesämnen
Apotekare	Löne- och personaladministratörer
Arbetsterapeuter	Maskinställare och maskinreparatörer inom metallarbete
Arkitekter och lantmätare	Miljö- och hälsoskyddsinspektörer
Barnmorskor	Mjukvaru- och systemutvecklare
Bartendrar	Motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer
Betongarbetare	Murare
Bussförare	Målare
Byggnads- och ventilationsplåtslagare	Personal- och hr-specialister
Civilingenjörer och ingenjörer inom elektroteknik, industri, kemi och kemiteknik, logistik och produktionsplanering, maskinteknik	Psykologer
Civilingenjörsyrken inom bygg och anläggning	Receptarier
Distributionselektriker	Restaurang- och köksbiträden
Drifttekniker it	Röntgensjuksköterskor
Drifttekniker vid värme- och vattenverk	Sjuksköterskor; grundutbildade
Elektronikreparatörer och kommunikationselektriker	Sjukgymnaster
Finmekaniker	Skötare
Fritidspedagoger	Smeder
Förare av jordbruks- och skogsmaskiner	Speciallärare och specialpedagoger
Företagssäljare	Specialistsjuksköterskor
Förskollärare	Studie- och yrkesvägledare
Golvläggare	Ställningsbyggare
Grundskollärare	Svetsare och gasskärare
Gymnasielärare	Systemanalytiker och it-arkitekter
Hovmästare och servitörer	Systemtestare och testledare
Ingenjörer och tekniker inom bygg och anläggning	Tandhygienister
Installations- och serviceelektriker	Tandläkare
Kockar och kallskänkor	Tandsköterskor
Kundtjänstpersonal	Tolkar
Kyl- och värmepumpstekniker	Träarbetare och snickare
Lastbilsförare	Tunnplåtslagare
Lackerare och industrimålare	Undersköterskor
Lednings- och organisationsutvecklare	Underhållsmekaniker och maskinreparatörer
	Utredare och handläggare
	Vvs-montörer
	Vårdbiträden

Hur stort behovet är nu och om några år.

Turistbranschen i Mora, Orsa och Älvdalen har en näring av hög internationell klass och kraven på att jobba i branschen är också höga. Det innebär att inom yrken så som kräver särskild utbildning eller erfarenhet, så som kockar, sommelier, drifttekniker och bussförare är behoven mycket tydliga på kort sikt. På längre sikt bedöms behoven vara fortsatt stora eftersom turistindustrin ökar i omfattning både lokalt och nationellt. Som exempel planeras en internationell charterflygplats i en nära ansluten kommun och nya fjällområden och turistattraktioner utvecklas.

Vårdyrken: behoven inom vården är stora nu och på sikt. Under många år framöver kommer medarbetare att lämna sina jobb för att gå i pension samtidigt som det behövs allt fler som arbetar inom vårdområdet. Antal äldre som behöver omsorg ökar samtidigt som befolkningen i Dalarna växer, vilket medför att allt fler människor har behov av vård och social service. (Jobbmöjligheter Dalarnas län 2017)

Lärande som branschområde i Dalarna har mycket stora behov på både lång och kort sikt, antalet utbildade från lärarutbildningar hinner inte med att täcka det rekryteringsbehov som finns. Antalen ersättningsrekryteringar för pedagoger som går i pension är stora, samtidigt som behovet av personal ökar. Inom i stort sett samtliga lärarkategorier finns ett stort behov av utbildad kompetens. Särskilt för utbildade så som förskollärare eller

grundskollärare så är behoven tydliga. Behovet av gymnasielärare inom matematik, språk och naturvetenskapliga ämnen är också särskilt tydliga. Likaså lärare med kompetens i svenska som andraspråk eller svenska för invandrare behövs på grund av tillskottet av nyanlända personer i länet. Behov av elevassistenter som hjälper elever som behöver stöd för att kunna följa med i undervisningen finns också (Jobbmöjligheter Dalarnas län 2017)

Industribranschen har många arbetsgivare som behöver ny personal under 2017. Dessutom är behovet av att ersätta dem som går i pension stort. Många industriföretag i Dalarna har haft svårt att hitta rätt kompetens till de lediga jobben under de senaste åren. Kompetenskraven förändras och förskjuts allt mer från enklare jobb mot specialiserade, som ofta kräver mer utbildning eller lång arbetslivserfarenhet. (Jobbmöjligheter Dalarnas län 2017). Som helhet bedöms industribranschen ha långsiktiga rekryteringsbehov då investeringstakten inom industrin är fortsatt hög i berörda kommuner.

Kunskap om behoven på lokal nivå, utifrån era kontakter med såväl privata som offentliga arbetsgivare.

Mora kommun har en expansiv tillverkningsindustri, handel och besöksnäring med ett stort och brett utbud av olika inriktningar av arbeten. Mora lasarett erbjuder arbetstillfällen inom vård och omsorg. Den största arbetsgivaren är Mora kommun med ca 1600 anställda. Flest anställda har tillverkningsindustrin, därefter byggverksamhet samt handel, parti- och detaljhandeln. Det finns ca 2000 företag i Mora undantaget skogsägare.

Orsa kommun: besöksnäringen är Orsa kommuns mest framväxande bransch, största företaget är Grönklittsgruppen. Grönklittsgruppen har de senaste åren gjort stora investeringar i de lokala anläggningarna Orsa Rovdjurspark, Orsa Camping och anläggningen i Grönklitt.

I Orsa finns ett stort antal småföretagare inom besöksnäringen.

Det är boendeanläggningar, stugbyar, restauranger och företagare som erbjuder aktiviteter och upplevelser. Nära kopplat till besöksnäringen finns en mängd företagare inom handel och kulturella och kreativa näringar.

Det lokala näringslivet är starkt inom entreprenad & transport. Här finns till exempel Siljan buss med inriktning mot persontrafik. Men här finns också flera markentreprenadfirmor som exempelvis Siljan Schakt, Gräv Kåhlén och Jemts Gräv. I Orsa finns också en stor mängd skickliga hantverksfirmor inom bland annat el- och snickeri och grundläggning.

Skogen har alltid varit en basnäring i Orsa. Ända sedan de stora dimensionsavverkningarna i slutet av 1800-talet då Orsa Besparingsskog bildades, har skogen varit en stor arbetsplats för Orsaborna. Orsa Besparingsskog är den största aktören i Orsa. Dessutom finns det ett stort antal mindre företag inom avverkning, transport och skogsvård. Det innebär att skogsnäring i olika former fortfarande är en av Orsas större branscher.

Jordbruket i Orsa var länge på tillbakagång men de senaste åren har det skett en återhämtning och hänt en hel del positiva saker. Bland annat har det genomförts flera generationsväxlingar där yngre lantbrukare har tagit över gårdar med mjölkproduktion. Unga företagare har också startat ny verksamhet inom fårskötsel och köttproduktion. Jordbruket är viktigt, inte minst för det öppna kulturlandskapet och Orsa som turistort. Vi kan också glädjas åt en rejäl ökning av lokalproducerade livsmedel, där det nu finns ett tjugotal producenter i Orsa av allt från ädelost till syrade grönsaker.

Inom företagstjänster har antalet företag växt kraftigt. Här finns ett stort antal småföretag. Flera av dem har sina lokaler i kontorshuset Dalagatan 1, centralt i Orsa.

Tillverkningsindustrier har minskat i Orsa. Det finns dock livskraftiga aktörer kvar som exempelvis Dala Laminat, som är specialiserat på tillverkning av sandwichelement.

Inom Orsa finns en liten, men väl diversifierad handel där dagligvarubutikerna Coop, ICA, Willys är de största aktörerna. Inom kommunen finns flera specialbutiker som attraherar långväga kunder. Här kan vi nämna Stackmora handelsträdgård, Hellzephyr musikaffär, Orsa fiskecenter, vildmarksbutiken Orsa Outdoor och Saluhallen i Orsa.

Älvdalen kommun: Turismen är störst i norra delarna av kommunen men det finns även många företag i övriga delar av kommunen som till stor del lever på besöksnäringen. I kommunens södra delar har vi industri både träindustri som metallindustri. Skogsnäringen och byggbranschen är stor i hela kommunen.

Vilka regionala/lokala arbetsgivare med rekryteringsbehov ni samarbetar med idag och vilka ni behöver utveckla ert samarbete med.

Inom området Norra Dalarna finns i dag 10279 registrerade företag (Hitta arbetsgivare, Arbetsförmedlingen). Av dessa är 5 182 registrerade inom Jord och skog. Detta kan förklaras av att enskilda skogsägare är registrerade i systemet. Bygg, handel, tillverkning, fastighet och turism är de dominerande branscherna när det gäller antalet registrerade företag. När det gäller storleken på dessa företag är de flesta, 8091 enmansföretag. Resterande del domineras av företag med få anställda:

- 1-4 anställda – 1 312 st
- 5-9 anställda – 416 st
- 10-19 anställda – 246 st
- 20-49 anställda – 156 st
- 50-99 anställda – 39 st

832 av dessa i Mora har samarbeten med Arbetsförmedlingen. 249 i Af:s register i Orsa och 329 i Älvdalen

Vi ser också en potential att fördjupa samarbetet med Kommunerna som arbetsgivare och med Landstinget. Respektive kommun identifierar också följande:

Orsa – Grönklittsgruppen, Siljans Schakt, Siljan Buss, Orsa besparingsskog med flera.

Älvdalen – Idre Fjäll, Blybergssägen, Älvdalen besparingsskog med flera.

Mora – Scanmast, Mora Kniv, Siljansågen, FM Mattsson, Vasaloppet och Sodexo med flera.

Vilka rekryteringsbehov som kommunen har i sina olika verksamheter.

Den geografiska närheten mellan Mora, Orsa och Älvdalens innebär att man är varandras arbetsmarknad. Kommunerna har därför identifierat att samverka om en kommunövergripande kompetensförsörjningsstrategi kan vara en framgångsfaktor för kommunernas egna strategiska planeringar för att möta kommande kompetensbehov. Ett systematiskt och långsiktigt utvecklingsarbete är en förutsättning för tillväxt och ekonomisk utveckling, liksom nödvändigheten att samarbeta kring dessa frågor.

Med utgångspunkt i detta initierades vid årsskiftet 2012/13 ett gemensamt projektuppdrag för Mora, Orsa, Älvdalens kommuner att gemensamt påbörja ett medvetet och strategiskt kompetensförsörjningsarbete som syftar till att säkerställa att man har balans mellan verksamhetens behov och tillgången på kompetens.

För att inhämta kommunledningarnas synpunkter och förslag till arbetsgivarpolitiska prioriteringar anordnades en Lärkonferens i november 2013. De förslag som framkom ligger till grund för kommunernas fortsatta utvecklingsarbeten.

Projektets målsättning är att Mora, Orsa och Älvdalens kommuner ska ha tillgång till ett kvalitetssäkrat underlag för att planera sitt långsiktiga kompetensbehov (med sikte på 2022).

Se bilaga: Kompetensförsörjningsstrategi Mora Orsa Älvdalen som bilaga.

1:2 Målgruppens sammansättning och behov

Kartläggning av målgruppen

Inom ramen för Arbetsförmedlingens etableringsuppdrag (Lag 2010:197) fanns under juni 2017 totalt 229 personer inskrivna i Mora, Orsa och Älvdalens kommuner. 140 av dessa är män och 89 är kvinnor. Övervägande andel (65 %) av både kvinnor och män är inom åldersspannet 25-50 år.

Bland unga nyanlända som saknar gymnasieutbildning finns 10 personer varav 9 är män och 1 är kvinna.

Inom båda grupperna finns en variation av yrkesbakgrund, utbildningsnivå och erfarenhet.

Fakta:

173 yrkesklassificeringar

finns registrerade hos Arbetsförmedlingen för berörda individer, flera av dessa kan dock återkomma på flera individer.

30 % har eftergymnasial utbildning (minst två år).

41 % har inte en fullgjord gymnasieutbildning.

7 % saknar utbildning.

Antal i etableringen Mora, Orsa & Älvdalens kommuner

			<25 år		25-50 år		>50 år	
		Totalt	kvinnor	män	kvinnor	män	kvinnor	män
		229	27	40	58	93	4	7
Utbildningsnivå	Eftergymnasial utbildning, kortare än två år	11	4	3	2	2	0	0
	Eftergymnasial utbildning, två år eller längre	57	1	1	15	36	2	2
	Forskarutbildning	0	0	0	0	0	0	0
	Förgymnasial utbildning 9 (10) år	38	2	12	7	15	0	2
	Förgymnasial utbildning kortare än 9 år	57	7	11	18	20	1	0
	Gymnasial utbildning	49	8	12	13	15	0	1
	Saknar formell grundläggande utbildning	17	5	1	3	5	1	2
	Kontroll summa	229	27	40	58	93	4	7

Sökta eller önskade yrken;Branscher och yrken som förekommer i **stor** utsträckning***Kvinnor < 25 år***

SSYK	Antal	Yrkesbenämning
X21	7	Yrkesbestämda
5330	5	Vårdbiträden
5311	4	Barnskötare

Män < 25 år

SSYK	Antal	Yrkesbenämning
9412	10	Restaurang- och köksbiträden m.fl.
9629	7	Övriga servicearbetare
9411	5	Pizzabagare m.fl.

Kvinnor 25 - 50 år

SSYK	Antal	Yrkesbenämning
X21	10	Yrkesbestämd
2341	8	Grundskollärare
9111	7	Städare

Män 25 - 50 år

SSYK	Antal	Yrkesbenämning
9412	18	Restaurang- och köksbiträden m.fl.
5223	10	Butikssäljare, fackhandel
9629	8	Övriga servicearbetare

Kvinnor > 50 år

SSYK	Antal	Yrkesbenämning
2341	3	Grundskollärare

Män > 50 år**SSYK Antal Yrkesbenämning**

Inget yrke förekommer med mer än 1 person.

Branscher och yrken som förekommer i **ringa** utsträckning***Kvinnor < 25 år***

SSYK	Antal	Yrkesbenämning
5312	3	Elevassistenter m.fl.
9111	2	Städare
9412	2	Restaurang- och köksbiträden m.fl.

Män < 25 år

SSYK	Antal	Yrkesbenämning
5223	4	Butikssäljare, fackhandel
5222	3	Butikssäljare, dagligvaror
6111	3	Odlare av jordbruksväxter, frukt och bär
7231	3	Motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer

Kvinnor 25 - 50 år

SSYK	Antal	Yrkesbenämning
5311	6	Barnskötare
5330	5	Vårdbiträden
2343	3	Förskollärare
5312	3	Elevassistenter m.fl.

Män 25 - 50 år

SSYK	Antal	Yrkesbenämning
5330	7	Vårdbiträden
5222	6	Butikssäljare, dagligvaror
7531	6	Skräddare och ateljésömmerskor m.fl.
9111	6	Städare

Kvinnor > 50 år

SSYK	Antal	Yrkesbenämning
2341	3	Grundskollärare
2131	1	Cell- och molekylärbiologer m.fl.
9111	1	Städare
9119	1	Övrig hemservicepersonal m.fl.

Män > 50 år

SSYK	Antal	Yrkesbenämning
1250	1	Försäljnings- och marknadschefer
2330	1	Gymnasielärare
5222	1	Butikssäljare, dagligvaror
5226	1	Uthyrare
6130	1	Växtodlare och djuruppfödare, blandad drift
7112	1	Murare m.fl.
7212	1	Svetsare och gasskärare
7231	1	Motorfordonsmekaniker och fordonsreparatörer
9412	1	Restaurang- och köksbiträden m.fl.

Antal unga nyanlända i ålder 16-24 år som saknar en gymnasieutbildning

		Totalt	Kvinnor	Män
Varav utbildning	Förgymnasial utbildning 9 (10) år	0	0	0
	Förgymnasial utbildning kortare än 9 år	7	1	6
	Saknar formell grundläggande utbildning	3	0	3
Totalt:		10	1	9
Sökta eller önskade yrken	Branscher och yrken som förekommer i stor utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Städare • Vårdbiträden • Restaurang- och köksbiträden • Yrkesbestämda 		
	Branscher och yrken som förekommer i ringa utsträckning	<ul style="list-style-type: none"> • Hovmästare och servitörer • Trädgårdsanläggare • Växtodlare • Skogsarbetare • M.fl. 		

1:3 Gemensam analys av kartläggningarna

Analysen av kartläggningarna gör gällande att det finns en stor potential som inte nyttjas i tillräcklig utsträckning i målgruppen. Vi har branscher med brådskande rekryteringsbehov och vi har kompetenser som delvis matchar rekryteringsbehoven.

229 individer med 173 yrkesklassificeringar i portföljen ger en fantastisk utväxlingspotential.

En analys av statistiken ovan är att många av individerna har yrkesbestämda yrken registrerade hos Arbetsförmedlingen. Vilket kan bero på att individerna saknar erfarenhet från hemlandet alternativt att det finns yrken som i direkt beskrivning matchar de svenska yrkesklassificeringarna. Det är enbart kvinnor som har yrkesbestämda yrken registrerade vilket kan bero på att kvinnor i högre utsträckning har skött sysslor kopplade till hemarbete.

Det finns enbart 19 personer med yrken som kräver högre utbildning än gymnasienivå. Och det stora antalet har yrken med lägre kvalificeringsgrad. Detta kan bero på att Orsa och Älvdalen har tagit emot kvotflyktingar vilka inte alltid haft förutsättningar till utbildning.

Vi noterar också att 30 procent har högre utbildning men endast cirka 10 procent har yrken som matchar en högre grad av studiebakgrund.

Ett exempel där vi har en betydande brist är inom skolvärlden. Det finns ett antal med läraryrken vilka ofta hindras då det tar lång tid tills att man blir lärare. Snabbspår för lärare möjliggör att individerna faktiskt får förutsättningar men önskemålet om en skyndsam etablering på arbetsmarknaden går ofta före insatser inom snabbspåren.

2.1 Hur arbetet ska bedrivas och organiseras

Hur den organisation som planeras ska se ut

- En dörr in
- Lokala spår
- DUA och LÖK-samverkan
- Styrgrupp En dörr in

Mora, Orsa och Älvdalens kommuner har tillsammans med arbetsförmedlingen planerat för att *En dörr in* blir den instans där individerna kan slussas till rätt verksamhet utifrån individens behov. I *mottagningsteamet* finns kompetenser från relevanta myndigheter till stöd för individens process. I det som i illustrationen beskrivs som arbetsmarknadsåtgärder och verktyg placeras de lokala spåren med tänkt ökat utflöde i arbete och studier.

En dörr in – Mora, Orsa och Älvdalen

Inflöde

Vidare planerar parterna för att ordinarie DUA-samverkan blir ramen för DUA-fördjupningen. Samverkan för etableringen av nyanlända (LÖK-samverkan) fortsätter parallellt tills att även den kan införlivas inom ramen för DUA. I Styrgruppen för En dörr in finns mandat och beslutsförordnanden för att styra, leda och fördela verksamheten.

2:2 Mora, Orsa och Älvdalens lokala spår

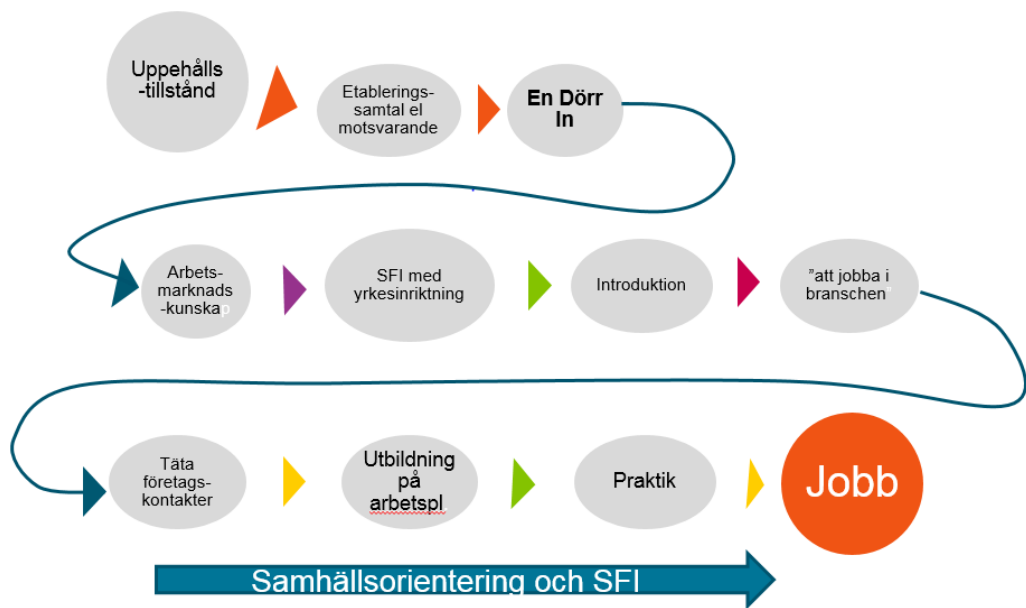
Vårdspåret

- Etableringssamtal på Af ev tillsammans med kommunen
- En dörr In (bilaga)
- Samhällsorientering
- SFI
- Arbetsmarknads-kunskap
- Praktik
- Involvera Omsorgschef
- Handledare för nyanlända
- Språkstödjare
- Utbildning (Kan vara kommunal vuxenutbildning, validering eller arbetsmarknads-utbildning)

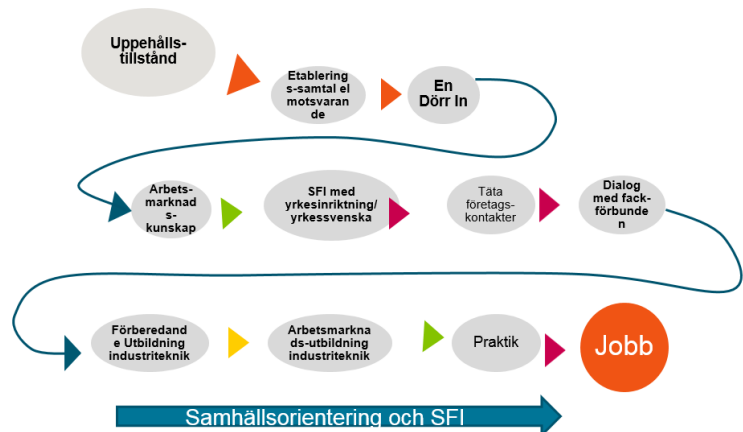
Besöksnäringen

- Etableringssamtal på Af ev tillsammans med kommunen
- En dörr In (bilaga)
- Samhällsorientering
- SFI med yrkesspår, vård och omsorg samt restaurang och livsmedel.
- Praktik
- Företagskontakter
- Introduktion på arbetsplatsen
- Arbetsmarknadskunskap
- Förbereda ”om förutsättningar”

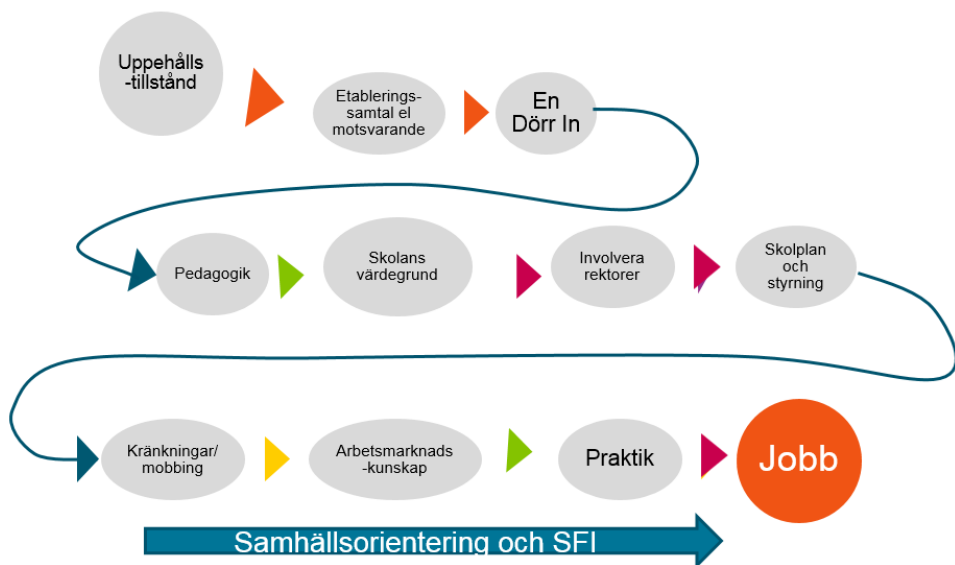
Industrispåret

- Etableringssamtal på Af ev tillsammans med kommunen
- En dörr In (bilaga)
- Samhällsorientering
- SFI med yrkesinriktning
- Yrkessvenska
- Arbetsmarknadskunskap
- Praktik
- Involvera Teknikföretagen och If Metall
- FUB Industriutbildning
- AUB industri

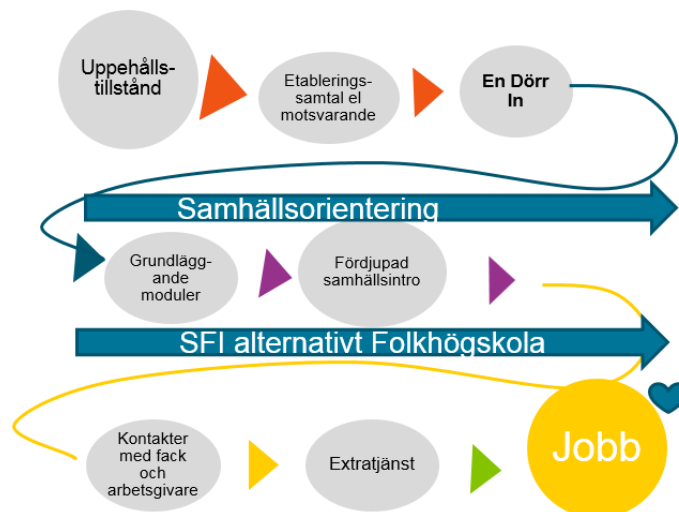
Skolan/ barnomsorg/ lärande

- Etableringssamtal på Af ev tillsammans med kommunen
- En dörr In (bilaga)
- Samhällsorientering
- SFI
- Praktik
- Pedagogik
- Skolplan
- Skolans värdegrund
- Kränkningar/ mobbing
- Arbetsmarknadskunskap

Grundspår

- Alfabetiserad SFI (för de med ingen eller mycket låg utbildningsbakgrund) alternativt Folkhögskolesatsningen inom etableringsuppdraget som Af anvisar till.
- Grundläggande moduler eller motsvarande som Af anvisar till
- Samhällsorientering
- Fördjupad information om den lokala orten/ Intro i samhället genom t.ex. "Samhällslotsar".
- Extratjänster inom t.ex. föreningsliv eller andra anställningsstöd på arbetsplatser utan formella behörighetskrav
- Tåta kontakter med fackförbund och arbetsgivare/ arbetsplatser utan formella krav på behörigheter så som utbildning eller erfarenhet

Vad respektive part bidrar med i överenskommelsen och till samverkansarbetet

Mora

- 100 klubben
- Extratjänster (40 st)
- Mora Gymnasium inkl. sfi och studie- och yrkesvägledning
- Arbete och utveckling
- Integrationsenheten
- Nyanländ kompetens (§37 och ev Af)
- Projektet *Språka som förälder*
- KTP (Knowledge transfer partnership) näringslivsenheten
- Unga till arbete (EU-projekt)

Orsa

- Arbetsmarknadsenheten
- Mora Gymnasium inkl. sfi och studie- och yrkesvägledning
- Integrationsenheten
- Unga till arbete (EU-projekt)
- Diskussion pågår om extratjänster (170905)
- KTP (Knowledge transfer partnership)

Älvdalen

- Arbete och Utveckling
- Mora gymnasium inkl. sfi och studie- och yrkesvägledning
- Projektet *Jobb i Norr*
- Projektet *Framsteg* Nyföretagarprojekt för ungdomar (ålder från 16 upp till 25)
- Unga till arbete (EU-projekt)
- Extratjänster (16 inom vården)
- Integrationsenheten
- KTP (Knowledge transfer partnership)

Arbetsförmedlingen

- Personalresurser
- Specialister (arbetsterapeut, arbetspsykolog med mera)
- Ev projektmedel
- Deltagande i arbets- och styrgrupper

Vilka arbetsgivare parterna ska samarbeta med i spåren.

- Näringslivskontorens arbete och kontakter
 - o Företagsfrukostar
- Arbetsgivarnätverken: MAI och Wajrum
- Mora Köpstad
- Försäkringskassan
- Offentlig förvaltning t.ex.
 - o Landsting
 - o Vård och omsorgsenheterna
 - o Utbildningsförvaltningar etc

Vilka övriga aktörer man avser att samarbeta med (fackliga organisationer, civilsamhälle, folkhögskola m.fl.)

- Navet (paraplyorganisation för civilsamhället)
- Berörda fackliga organisationer (t.ex. Kommunal, Metall, Vision)
- Mora folkhögskola
- Rotary eller motsvarande för nätverk.
- Coompanion Dalarna.

- Arbetsgivarorganisationer inom respektive bransch.

Hur uppföljningen av verksamheten och individerna ska ske.

- Uppföljning av individerna sker månadsvis på handläggarnivå vid ordinarie samverkan.
- Uppföljning av verksamheten sker i ordinarie DUA styrgrupp 4 ggr per år.
- Digitalt uppföljningsverktyg kommer under hösten 2017.

Hur parterna i arbetet tydliggör individens eget ansvar och säkerställer hens egna engagemang.

- I varje enskilt samtal med varje individ hos samtliga berörda och på alla nivåer.

Hur parterna säkerställer att kvinnor och män ges samma möjligheter till etablering på arbetsmarknaden.

- Lyfta in jämställdhet på dagordningen i både arbetsgrupp och på styrgrupp.
- Respektive part ansvarar för jämställdhetsintegrering i verksamheten genom t.ex. jämställdhetsplaner eller mångfaldsplaner.

Hur parterna säkerställer att lågutbildade kvinnor ges ändamålsenligt stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden.

- Språka tillsammans (Mora kommun) är ett projekt där nyanlända mödrar bereds möjligheter att skapa egna nätverk tillsammans med andra i liknande situation oberoende härkomst och bakgrund.
- Att frågan om jämställdhet och därmed hur lågutbildade kvinnor kan lyckas behöver komma in på dagordningen.
- Respektive parts ledningsfunktion ansvarar för att hålla frågan levande för att medvetandegöra respektive medarbetare om prioriteringen och följer därefter upp på respektive DUA-styrgruppsmöte.
- Att prioritera dessa kvinnor i t.ex. extratjänster för att på det sättet skapa möjligheter för långsiktig etablering på arbetsmarknaden, vilket kan minska försörjningsstöd och samhällskostnader i övrigt kopplade till det utanförskap som kvinnorna annars riskerar.

Hur parterna säkerställer att arbetet genomförs med ett hälsofrämjande perspektiv.

- Vid etableringssamtal/ kommunens inskrivningssamtal ska frågor om hälsa lyftas enligt sedvanlig rutin.
- Genom En Dörr In finns personal på plats med vana av att diskutera hälsoperspektiv på individnivå.
- Navet erbjuder aktiviteter i hälsofrämjande syfte
- Arbetsförmedlingen har specialister inom arbetsterapi, arbetspsykologi och arbetsförmedlarna kan lyfta respektive individ i ett internt konsultationsforum.
- Landstinget bör involveras vid behov.
- Projektet *Språka som föräldrar* bör ge förutsättningar att identifiera hälsoaspekten för individen.

Webbaserade källor:

<https://www.arbetsformedlingen.se/download/18.27eaf3fa1528be0e6d34c7d5/1486544931968/dalarna.pdf>

<http://mb.cision.com/Main/1293/2234277/654353.pdf>

<http://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/naringsverksamhet/naringslivets-struktur/foretagens-ekonomi/pong/tabell-och-diagram/naringslivets-struktur/andel-av-totala-naringslivets-sni-sektion-a-s-exkl-k-och-o-foretag-anstallda-omsattning-och-foradlingsvarde-per-bransch-sni-sektioner/>

<http://mora.se/Naringsliv--arbete/Foretag/>

<http://orsa.se/default.asp?PageID=1676>

<http://www.alvdalen.se/sv/Naringsliv/Valkommen/>